

มัดตัวน้อยตัวนิด

ผู้ประพันธ์ : ประชา พงศ์สุพัฒน์

ผู้วาด : ศุภสิทธิ พลอยบุษย์

ห้อง เต็ม เล่น อ่าน
หนังสือชุด
สรรค์สร้างจินตนาการสู่ภาษา
ชุดที่ 1

ประชา พงศ์สุพัฒน์ ผู้ประพันธ์

เกิด 13 มิถุนายน 2496

- เป็นข้าราชการครูในสังกัดททม.โรงเรียนบางจาก สอนวิชาศิลปะและดนตรี เป็นเวลา 7 ปี
- ทำงานศิลปกรรม แต่งเพลงเด็ก เขียนบทละคร กำกับการแสดงและการร้อง สังกัดรายการ *สโมสรร่ม้งน้อย* เป็นเวลา 10 ปี

- ปี 2524 ได้รับรางวัลผู้ผลิตผลงานดีเด่นเพื่อเยาวชน ประเภทเพลงและดนตรี จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- แต่งเพลงสังกัดบริษัท Grammy Entertainment (GMM Grammy) เป็นเวลา 10 ปี
- แต่งเพลงเด็ก ไม่สังกัดหน่วยงานใด จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 10 ปี โดยประมาณ

ศุภสิทธิ์ พลอยบุษย์ ผู้วาด

หนุ่มนักศึกษาจากรั้วมหาวิทยาลัยศิลปากร เอกวิชาศิลปะสิ่งทอ ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์

- เคยร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ 10 (2551)
- ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 26 (2552)

ปัจจุบัน สอนศิลปะเด็กเป็นงานพิเศษ

หนังสือชุด "ร้อง เล่น เล่น อ่าน... สรรค์สร้างจินตนาการสู่ภาษา" ชุดที่ 1

เรื่อง มดตัวน้อยตัวนิด

ผู้ประพันธ์ ประชา พงศ์สุพัฒน์ ผู้วาด ศุภสิทธิ์ พลอยบุษย์

ISBN 978-616-90110-6-4

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2553 จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม

เพื่อใช้ในโครงการจัดทำหนังสือประกอบดนตรีเพื่อการสอนภาษาในเด็กปฐมวัย ในการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คณะทำงาน ญญ.ดร.พัชราภรณ์ ปัญญาวุฒิไกร ปรีดา ปัญญาจันทร์ ภัทรจารีย์ อัยศิริ อรุณศรี มงคลชาติ กรรณิการ์ บาร์มี ดร.อภิวันต์ กู้ตลาด พีรสันติ จวบสมัย

ที่ปรึกษาโครงการ น.พ.ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ พญ.จันทร์เพ็ญ ซูประภาวรรณ ศ.ดร.อารี สันทรวี วันชัย บุญประชา นิธิกาญจน์ รัตนสิทธิ์

ผู้ประสานงานโครงการ ระวีวรรณ ศรีสยาม ศิริเพ็ญ สุวรรณภูมิ

เครือข่ายผู้สนับสนุนโครงการ แผนงานสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว F.M.105 คลื่นวิทยุเพื่อเด็กและครอบครัว สโมสรรีเด้นท์รรษา สถาบันเพื่อการเรียนรู้

สำนักพิมพ์ ดินสามน้ำหนึ่ง **บรรณาธิการจัดการ** อารยา อนันต์ประภฤติ **ศิลปกรรม** พิศุทธิ์ ทองดา บรรณา นามบุตรดี

พิมพ์ที่ บริษัท เอ.พี. กราฟิคดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด โทรศัพท์ 0-2243-9040-4

จัดพิมพ์และเผยแพร่ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (มศวร.) ในนามแผนงานสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย สสส.

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อาคาร น.ม.ส.ชั้น 2 ห้อง 201 เลขที่ 13 ถนนพิชัย แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2244-8293, 08-6337-0270 โทรสาร 0-2244-8294 www.BBL4kid.org www.lrd.in.th E-mail: BBL4kid@gmail.com

สงวนลิขสิทธิ์

*หนังสือชุดนี้พิมพ์ด้วยหมึกถั่วเหลือง เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้อ่าน และเพื่อสนับสนุนการพิมพ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

“รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นระบบ อย่างเข้าใจความเป็นมนุษย์ เข้าใจพัฒนาการแต่ละช่วงวัย ช่วยส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดการใช้การทำงานของสมองทุกส่วน มีการพัฒนาในทุกด้านอย่างสมดุล จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ช่วยให้ความจำระยะสั้นกลายมาเป็นความจำระยะยาว และความรู้ที่ได้เรียนรู้หรือที่มีก็จะคงอยู่ไปตลอดชีวิต”

มดตัวน้อยยตัวนิด

ผู้ประพันธ์ : ประชา พงศ์สุพัฒน์

ผู้วาด : ศุภสิทธิ พลอยบุษย์

มดตัวน้อยยตัวนิด มดตัวน้อยยตัวนิด

มดมีฤทธิ์น่าดู ยู้ฮู

มาไวไวกันหน่อย

มาเร็วเร็วกันหน่อย

บู๊บู๊... บู๊บู๊

ฉันเป็นมดขยัน

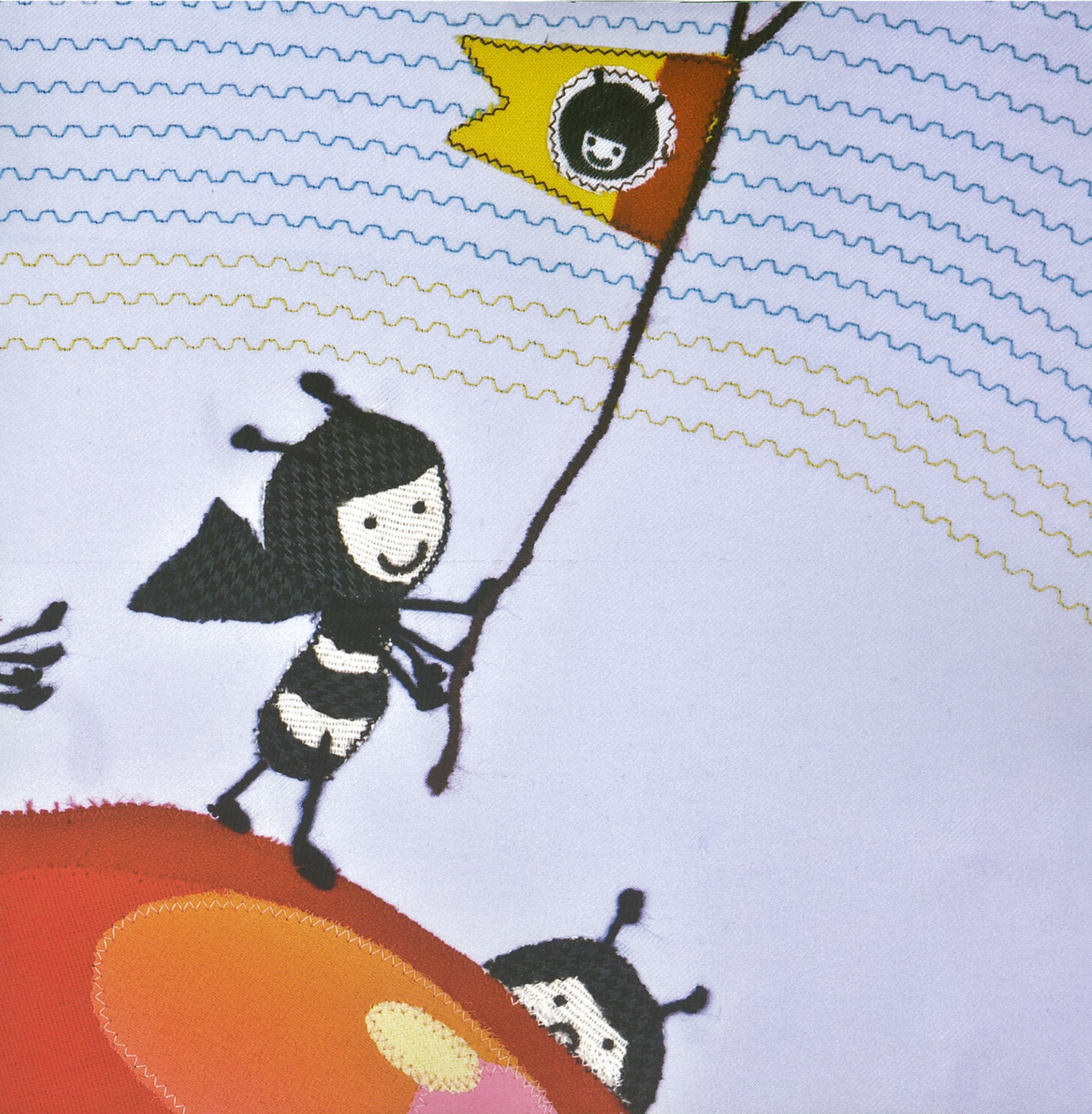
ฉันเป็นมดขยัน

มดทั้งนั้น อีส
ขบขบ

งานเราไม่เคยหวั่น
ทำงานกันสนุก ยู้ฮู

ร้อง เต้น เล่น อ่าน... สรรค์สร้างจินตนาการสู่ภาษา

(ภญ.ดร.พัชราภรณ์ ปัญญาวุฒิไกร - แผนงานสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย สสส.)

เพลง และ นิทาน เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ทำให้เซลล์สมองของเด็กสามารถเชื่อมโยงต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมจินตนาการ กระบวนการคิด และการเรียนรู้ต่อไป ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างสมดุล

หนังสือชุด **ร้อง เต้น เล่น อ่าน... สรรค์สร้างจินตนาการสู่ภาษา** เป็นตัวอย่างเครื่องมือเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เน้นการผสมผสานระหว่างบทเพลงและดนตรีที่ผ่านการสร้างสรรค์จังหวะทำนองให้เหมาะสมกับเด็ก โดยคัดสรรเพลงร้องปากเปล่าที่ถ่ายทอดต่อกันมา เพลงคันทูที่ใช้ร้องเล่น และมีท่าเต้นหรือลีลาเคลื่อนไหวประกอบอย่างสนุกสนาน นำมาต่อยอดสร้างสรรค์ออกมาเป็นภาพประกอบเนื้อเพลงในรูปแบบของหนังสือ เป็นการเชื่อมโยงจรรยาเข้ากับสุนทรียภาพ เด็กจะได้ซึมซับความงามของดนตรีและศิลปะ พร้อมไปกับการพัฒนาพื้นฐานทางภาษาและการจดจำบรรยายกาศที่ตรงตามนี้ไว้

นอกจากนี้ เด็กต้องใช้สมาธิในการฟัง คิดตาม และจินตนาการ เคลื่อนไหวร่างกาย ใช้แขน ขา มือ เท้า เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก การทรงตัว ควบคุมการเคลื่อนไหวให้สัมพันธ์กับเนื้อร้องและจังหวะดนตรี สมองเกือบทุกส่วนทำงานพร้อมกัน เป็นการกระตุ้นเซลล์ประสาทของเด็กให้แตกแขนงออกได้มากมาย การที่ถึงความทรงจำออกมาต่อยอดกับภาพการเรียนรู้ใหม่ ทำให้เซลล์สมองของเด็กได้เชื่อมโยงถึงกันมากขึ้น ความสามารถในการคิดและการเรียนรู้จึงพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

แนวทางในการใช้หนังสือชุด 'ร้อง เต้น เล่น อ่าน... สรรค์สร้างจินตนาการสู่ภาษา' นี้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างพัฒนาการและจัดระบบประสบการณ์ให้กับเด็ก ทำให้เด็กได้มีโอกาสใช้ทักษะทางปัญญาในการฝึกทักษะการฟัง การจดจำ การแก้ปัญหา การฝึกวินัย การพัฒนากระบวนการคิดและจินตนาการ รวมทั้งได้รู้จักดนตรีซึ่งเป็นภาษาธรรมชาติ และเป็นการปูพื้นฐานสู่สาระและทักษะต่างๆ **คุณพ่อคุณแม่ คุณครู ทำได้โดย**

1. ร้อง

เปิดเทป/วีซีดีเพลงฟังไปพร้อมกับเด็ก แล้วชวนกันร้องเพลง ทำซ้ำบ่อยๆ ให้เด็กคุ้นชินและจดจำเพลงได้ การร้องเพลงเป็นการฝึกฝนวิธีการเปล่งเสียง ช่วยพัฒนาการพูดและการออกเสียงที่ชัดเจน

2. เต้น

สอนเด็กเคลื่อนไหวท่าประกอบเพลง มุ่งที่การใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วน การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่มัดเล็ก การเสริมสร้างสมดุลสมองสองซีก การกระตุ้นเซลล์สมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวที่ช่วยให้เด็กได้ปรับตัวเข้าหาสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ พร้อมไปกับการถ่ายทอดความเข้าใจในภาษา และควรมีช่วงให้เด็กคิด ทำเต้นประกอบเสียงดนตรี หรือบทเพลงตามจินตนาการของตนเองด้วย เพื่อช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตุ้นให้สมองกระปรี้กระเปร่า การทำกิจกรรมดนตรีช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึกของตัวเองได้อย่างตรงไปตรงมา เป็นพื้นฐานการจัดการอารมณ์ของตนเอง และจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. เล่น

ชวนเด็กทำกิจกรรมศิลปะจากเพลง ด้วยการเล่นสี ระบายสี ลาก วาด ชีดเขียน ปั้น ฉีก ตัด ปะ พับ ฯลฯ การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ทำให้เด็กได้เรียนรู้ถึงมิตรภาพ การแบ่งปัน การวางแผน และการทำงานเป็นกลุ่ม

4. อ่าน

ใช้เทคนิคการอ่านนิทานด้วยการอ่านให้ฟัง อ่านให้ดู อ่านด้วยกัน อ่านเป็นกลุ่ม ให้อ่านเอง เป็นต้น ในขณะที่เด็กอ่านหรือมองเนื้อเพลง สมองซีกซ้ายจะทำงาน ขณะที่เด็กกำลังสนุกสนานเพลิดเพลินและสัมผัสความไพเราะของดนตรี สมองซีกขวาก็จะทำงานควบคู่กันไป

5. สรรค์สร้าง จินตนาการ

พัฒนากระบวนการคิด และเสริมสร้างประสบการณ์สู่ทักษะต่างๆ อาทิ จากนิทานเรื่อง ช้าง หรือเพลง ช้าง สามารถเล่นเกมคิดแก้ไขปัญหา เช่น “ถ้าเห็นลูกช้างตกน้ำ หนูจะทำอะไร” เด็กบางคนอาจจะบอกว่า “ยื่นกิ่งไม้ให้ลูกช้างไขว้วงจับ” หรือบางคนอาจจะบอกว่า “ไปเรียกผู้ใหญ่มาช่วยลาก” ผู้ใหญ่ต้องไม่ใช่ตัวเองไปประเมินหรือตัดสินคำตอบของเด็กว่าผิดหรือถูก เนื่องจากเด็กจะตอบไปตามประสบการณ์ที่ตนเองเคยเห็นหรือเคยได้ยินมา ถ้าคุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูเห็นว่าคำตอบของเด็กยังไม่ชัดเจนนัก หรืออยากเพิ่มประสบการณ์แปลกใหม่ให้เด็ก ก็ควรพูดคุยและเสริมความคิดให้เขาแทนการตำหนิ

กิจกรรมการฟัง เช่น ฟังเสียงต่างๆ รอบตัว บอกว่าเป็นเสียงอะไร เช่น เสียงนกร้อง เสียงตอกตะปู เสียงลากเก้าอี้ เสียงขยักกระดาก ฟังจังหวะ-เสียงสูงต่ำ-ระดับเสียง-ทำนองเพลง-ชนิดเครื่องดนตรีหลากหลาย แยกแยะ จำได้ เลียนแบบ การทำท่าลีลาประกอบจังหวะทำนองตามจินตนาการ หรือตามคำสั่ง ฯลฯ

กิจกรรมดนตรี-จังหวะ-เพลง เช่น ต่อเพลง ร้องเพลงตอบโต้-วน-ประสานเสียง แต่งเพลง การทำอุปกรณ์ประกอบจังหวะจากวัสดุใกล้ตัว เครื่องดนตรีประดิษฐ์เอง การทดลองเล่นเครื่องดนตรี ฯลฯ

กิจกรรมเพื่อพัฒนาพื้นฐานทางภาษา ออกเสียงเพื่อฝึกฐานเสียงต่างๆ ในภาษาไทย (จากคอ จากเพดานปาก จากกระพุ้งแก้ม จากปุ่มเหงือก จากริมฝีปาก กระจกลิ้น รั้วลิ้น เป็นต้น) เช่น แข่งรั้วลิ้นเพื่อฝึกออกเสียง “ร” ให้ออกเสียง “อา” หรือ “ฮา” ยาวๆ เพื่อออกเสียงจากคอ ใช้อวัยวะต่างๆ เขียนตัวอักษรในอากาศ ใช้มือหรือนิ้วลากเส้นและเขียนตัวอักษรในน้ำหรือบนทราย ชีตเขียนลากวาดประกอบเพลง การจับคู่ตัวอักษรกับภาพ ฯลฯ

คุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูควรหาวิธีการที่จะเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เด็กมีอยู่เดิมให้สัมพันธ์กับกิจกรรมที่จัดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการเล่าเรื่องที่เด็กเคยพบเห็น การเปิดโอกาสให้เด็กพูดจากความคิดหรือประสบการณ์ในขณะที่ฟังเรื่องจากหนังสือที่เลือกมาอ่านให้ฟัง การจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัยที่บ้านหรือในชั้นเรียน เพื่อให้เด็กมีโอกาสหยิบมาอ่านหรือพลิกดูเสมอ เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับภาพความคิดและตัวหนังสือ ซึ่งผู้ใหญ่ไม่จำเป็นต้องสอนให้เด็กอ่านออกในทันที (การพาเด็กไปห้องสมุดเด็ก เพื่อฟังนิทานหรือยืมหนังสือกลับมาอ่านที่บ้าน) การเขียนก็เช่นกัน เด็กไม่ควรถูกบังคับให้เขียนตัวพยัญชนะ คำ ประโยค ตามที่ได้รับคำสั่ง ผู้ใหญ่ควรเข้าใจว่า เด็กจะแสดงความต้องการให้เห็นว่า เขาต้องการเขียนสิ่งที่มีความหมาย สิ่งที่เขาต้องการสื่อสาร อยากบอกให้ผู้อื่นเข้าใจ การเขียนในระยะแรก จึงเป็นการที่เด็กสร้างความคิดซึ่งเกิดจากประสบการณ์ของเด็ก และความต้องการสื่อความหมายให้ผู้อื่นทราบ จะเห็นว่าในระยะแรก เด็กจะเขียนเส้นขยุกขยิกคล้ายตัวหนังสือ หรือเขียนสะกดบางคำได้ แต่ยังไม่ถูกต้อง ผู้ใหญ่จึงควรค่อยๆ ส่งเสริมความคิดความต้องการเขียนหนังสือของเด็ก โดยไม่ตำหนิให้เด็กแก้ไขสิ่งที่เขียนผิดในทันที แต่จะแนะนำให้เด็กสังเกตจากตัวอย่างต่างๆ ที่เด็กพบเห็นบ่อยๆ การสังเกตจะช่วยให้เด็กปรับการเขียนให้ถูกต้องได้ โดยไม่เกิดความรู้สึกผิดหรือถูกลงโทษ ซึ่งอาจจะมีผลทางทัศนคติของเด็กได้มาก

ช่วงเวลาของความสุข ความสนุก การร่วมฝึน จะสร้างความอบอุ่นและความมั่นใจให้เกิดขึ้นในใจเด็ก เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ที่เขาสามารถทำได้ เด็กก็จะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การเกิดความรู้สึกดีๆ แบบนี้ จะส่งผลดีต่อเด็กในอนาคต เช่น ถ้าเขาอยากทำอะไรสักอย่างให้สำเร็จ เขาก็จะมุ่งมั่นตั้งใจเพียรพยายามทำให้ได้ในที่สุด

“ยินดีมากที่นำเพลงร้องของเด็กมาทำเป็นหนังสือภาพให้เด็กอ่าน เพราะเด็กเข้าใจเนื้อร้อง พอเห็นเป็นรูปภาพสวยๆ และมีตัวหนังสือ ประกอบซัดๆ ก็ทำให้เข้าใจตัวหนังสือได้ จะช่วยให้เด็กรักที่จะอ่านหนังสือ อ่านหนังสือได้เร็วขึ้น และนำไปสู่นิสัยรักการอ่าน”

ศ.ดร.อารี สันทรวี

หนังสือชุด
ร้อง เล่น อ่าน
สร้างสรรค์จินตนาการสุภาพ
ชุดที่ 1

1. เปิดอาบน้ำ
2. ช้าง
3. แมงมุมลาย
4. เสียงอะไร
5. แม่ไก่ออกไข่
6. ไก่ฟักไข่
7. มดตัวน้อยตัวนิด
8. พระอาทิตย์ยิ้มแจ่ม
9. เมฆฝน
10. หนอนผีเสื้อ

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (มสวร.)

ในนามแผนงานสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย สสส.

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อาคาร น.ม.ส. ชั้น 2 ห้อง 201

เลขที่ 13 ถนนพิชัย แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2244-8293, 08-6337-0270 โทรสาร 0-2244-8294

สำหรับเด็ก 2-6 ปี

ISBN 978-616-90110-6-4

9 786169 011064

99 บาท